

Balneologie bp1169

Zřídelní plyn, peloidy

26. 10. 2021

Zřidelní plyn

- ▶ V ČR oxid uhličitý (koncentrace až 99% objemu), aplikace formou suchých koupelí nebo insuflací
- ▶ Působení **klinicky podobné jako u PMV** s oxidem uhličitým
- ▶ Výhodou je aplikace u osob, které nemohou podstoupit vodní procedury - u **kterých kardiaků?**
- ▶ Vstřebání i přes oblečení, koupele částečné či celkové
- ▶ **Hmotnost oproti vzduchu?**
- ▶ Možná podkožní aplikace - insuflace - max. 200ml/l/den
  - ▶ Do Headových zón, kolem artrotických kloubů,...
- ▶ **Speciální kontraindikace**
  - ▶ Hypotenze
  - ▶ Záchvatovitá onemocnění
  - ▶ Stavy oběhového selhávání

▶ Místa výskytu: Mariin pramen v Mariánských lázních, Glauber III a Kostelní pramen ve Františkových Lázních, v dalších lázních se jímá separací z PMV: Konstantinovy Lázně, Karlovy Vary

Peloidy

- ▶ Užívané ve směsi s vodou nebo PMV
- ▶ Humolity (organické):
  - ▶ Rašeliny - 95-99% rašeliníku, suchopýru a jiných rostlin místa rašeliníště
  - ▶ Slatiny - 50-95% organických látek rostlinného původu (rákos, orobinec, ostřice,...), z anorganických nejvíce železa, síry, vápníku
  - ▶ Slatinné zeminy - 20-50% organických látek
- ▶ Bahna (anorganické):
  - ▶ Jednoduchá (říční, jezerní)
  - ▶ Termální (horniny rozpuštěné termální vodou)
  - ▶ Sírnatá (sycená PMV sirnou (Piešťany))
- ▶ Odlišné fyzikální vlastnosti oproti PMV - **jakého lze dosáhnout efektu + jaké dg.?**
  - ▶ Teplodržnost
  - ▶ Teplosdílnost
  - ▶ Tepelná kapacita
  - ▶ Viskozita (až 350x větší než voda)

Peloidy

- ▶ Chemické složení - humínové kyseliny
  - ▶ Fytoantibiotika
  - ▶ Lokální imunobiologický efekt
  - ▶ Adstringentní efekt
  - ▶ Bakteriostatický až baktericidní efekt
- ▶ Nižší pH (pod 3-3,5)
- ▶ Koupele: působení **fyzikálních** účinků
- ▶ Zábaly: lokální hloubkové prohřátí a **reflexní segmentové děje**
- ▶ **Speciální kontraindikace absolutní:**
  - porucha krevní cirkulace v místě aplikace
  - trofické kožní defekty
  - těžší forma arteriosklerózy
  - onkologicky nemocní - aplikace na místo aktinoterapie je absolutní kontraindikací
  - podávání u stavů po TEP na daný kloub - jen se souhlasem ortopeda
  - recidivující flebitidy a těžší varikózní syndrom
  - stav po náhlé CMP
  - recidivující erysipel

Peloidy

- ▶ **Speciální kontraindikace relativní:**
  - ▶ Přetížení kardiovaskulárního aparátu
  - ▶ Vyvolání febrilních křečí a epileptického paroxysmu u dětí (při nesprávné aplikaci, děti mají jinou reaktivitu autonomní nervové soustavy, termoregulační pochody jsou jiné, je jiné chování endokrinní osy...)
  - ▶ Věk - nepodává se malým dětem a seniorům
- ▶ Bechyně, Běláhoř, Bohdaneč, Františkovy Lázně, Kunderatice, Mariánské Lázně, Mšené Lázně, Toušeň, Třeboň, Velichovky, Vráž u Písku

Děkuji za pozornost